

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____

Вищої математики

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вища математика

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійні програми «Фінанси і кредит»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник Тичинін Валентин Анатолійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни охоплює весь нормативний курс вищої математики і відповідає вимогами державних загальноосвітніх стандартів в галузі математики для фахівців з вищою освітою за економічними спеціальностями. Викладено розділи вищої математики, які зазвичай вивчаються на першому курсі ЗВО технічного і економічного спрямування: «Лінійна та векторна алгебра», «Аналітична геометрія», «Математичний аналіз» (в т.ч. «Границя функції» та «Диференціальне числення функції однієї змінної»), «Функції багатьох змінних», «Невизначений інтеграл», «Визначений інтеграл», «Диференціальні рівняння», «Ряди» (в т.ч. «Числові ряди», «Степеневі ряди»).

Даний курс «Вищої математики» має надати студентові засоби, необхідні для розв'язання прикладних задач економіки різноманітної природи й різного рівня складності. Матеріал подано у вигляді логічно завершених розділів – змістових модулів. Передбачено, що студент у процесі навчання розвиває в собі навички самостійно оцінювати свій рівень підготовки, визначати свій фактичний рівень засвоєння знань.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	II
Всього годин за навчальним планом, з них:	210	7	90	120
Аудиторні заняття, у т.ч:	92	-	46	46
лекції	54	1.8	30	24
лабораторні роботи	-	-	-	-
практичні заняття	38	1.27	16	22
Самостійна робота, у т.ч:	88	-	44	44
підготовка до аудиторних занять	14	0.47	11	3
підготовка до контрольних заходів	15	0,5	11	4
виконання індивідуального завдання	15	0,5	11	4
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	14	0.47	11	3
підготовка до екзамену	30	1	-	30
Форма підсумкового контролю			залік	екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - забезпечити необхідний математичний рівень підготовки фахівців по прикладній економіці, для чого дати необхідні знання з вищої математики не тільки як самостійної дисципліни, але, головним чином, як засобу дослідження і розв'язання професійних задач.

Завдання дисципліни - виробити у майбутніх фахівців по прикладній економіці ї не тільки професійні навички володіння математичними засобами, але і достатній рівень математичної культури, що дозволить їм ясно уявляти практичні можливості і межі застосування сучасної математики в економіці, складати і досліджувати математичні моделі економічних процесів.

Пререквізити дисципліни – володіння матеріалом з математики в обсязі середньої школи на рівні, що визначається нормативними вимогами ЗНО, достатніми для продовження навчання у ЗВО.

Постреквізити дисципліни – здобути знання з різних розділів вищої математики достатні для вивчення наступних дисциплін: «Теорія ймовірностей і математична статистика», «Статистика», «Математичне програмування», «Дослідження операцій», «Мікроекономіка», «Економіко-математичні методи та моделі: оптимізаційні методи і моделі», «Економетрика», і т.п., та відповідних до спеціальності спекурсів.

Компетентності

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність самостійного проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК12. Вміння працювати самостійно.

Спеціальні компетентності:

СК4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК6. Вміння використовувати інформаційні технології у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Вміння складати та здатність аналізувати фінансову звітність.

Заплановані результати навчання.

РН 6. Застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

РН 13. Володіти методами дослідження фінансових процесів та явищ.

Отже, у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** основні поняття і методи лінійної алгебри і аналітичної геометрії, математичного аналізу, диференціальних рівнянь, закони розподілу економічних показників, основи теорії ймовірностей та математичної статистики, методи знаходження оптимальних розв'язків економічних задач. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для розв'язання економічних задач;

вміти: використовувати математичну символіку для вираження кількісних і якісних відношень об'єктів, досліджувати і розв'язувати економіко-математичні задачі і моделі.

Методи навчання – словесні, практичні, наочні, робота з книгою.

Форми навчання – групові, колективні, індивідуальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
I семестр					
Змістовий модуль 1. (Лінійна та векторна алгебра)					
Елементи лінійної алгебри. Матриці. Визначники	8	2	1		5
Системи лінійних алгебраїчних рівнянь	12	4	2		6
Векторна алгебра	10	4	2		4
Разом за змістовим модулем 1	30	10	5		15
Змістовий модуль 2. (Аналітична геометрія)					
Аналітична геометрія на площині. Рівняння прямої на площині. Криві другого порядку.	10	4	2		4
Разом за змістовим модулем 2	10	4	2		4
Змістовий модуль 3. (Початки математичного аналізу)					
Границя змінної. Границя функції	6	2	2		2
Неперервність функції	6	2	1		3
Диференціальне числення функції однієї змінної	12	4	2		6
Разом за змістовим модулем 3	24	8	5		11
Змістовий модуль 4. (Функції багатьох змінних)					
Функції двох та більшого числа змінних	6	2	1		3
Диференціювання функції двох змінних	12	4	2		6
Скалярне поле. Екстремуми функції багатьох змінних	8	2	1		5
Разом за змістовим модулем 4	26	8	4		14
Усього годин (перший семестр)	90	30	16		44
II семестр					
Змістовий модуль 5. (Невизначений інтеграл)					
Первісна функція і невизначений інтеграл	6	2	2		2
Інтегрування раціональних дробів	8	1	2		5
Інтегрування тригонометричних і ірраціональних функцій	12	4	2		6
Разом за змістовим модулем 5	26	7	6		13

Змістовий модуль 6. (Визначений інтеграл)					
Визначений інтеграл. Формула Ньютона -Лейбніца	6	2	2		2
Невласні інтеграли	6	1	1		4
Застосування визначеного інтегралу	6	1	1		4
Разом за змістовим модулем 6	18	4	4		10
Змістовий модуль 7. (Диференціальні рівняння)					
Звичайні диференціальні рівняння	10	4	4		2
Інтегрування диференціальних рівнянь першого порядку.	6	2	2		2
Загальна теорія лінійних диференціальних рівнянь. Лінійні однорідні диференційні рівняння	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 7	28	8	8		12
Змістовий модуль 8. (Ряди)					
Числові ряди	6	2	2		2
Ознаки збіжності рядів	6	2	1		3
Степеневі ряди. Ряди Тейлора і Маклорена	6	1	1		4
Разом за змістовим модулем 8	18	5	4		9
підготовка до екзамену	30				30
Усього годин (другий семестр)	120	24	22		44
Усього годин	210	54	38		88

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Елементи лінійної алгебри. Матриці та їх види. Дії над матрицями. Визначники та їх основні властивості. Мінор, алгебраїчне доповнення.	2
2-3	Ранг матриці. Обернена матриця. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь. Теорема Кронекера-Капеллі. Правило Крамера. Однорідні системи. Метод Гауса. Матричний спосіб розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь. Власні вектори і власні числа матриці.	4
4-5	Векторна алгебра. Скалярні та векторні величини. Розкладання вектору по координатному базису. Довжина вектору, його напрямні косинуси. Скалярний добуток двох векторів та його властивості. Кут між векторами, умова ортогональності. Векторний добуток двох векторів та його властивості. Мішаний добуток і його властивості.	4
6	Аналітична геометрія на площині. Декартова система координат на площині. Пряма лінія на площині. Рівняння прямої з кутовим коефіцієнтом; загальне рівняння та його дослідження; рівняння прямої, що проходить через дану точку у даному напрямку; рівняння прямої, яка проходить через дві задані точки; нормальне рівняння прямої. Відстань від точки до прямої.	2
7	Криві другого порядку. Коло. Еліпс та його властивості. Гіпербола та її властивості. Парабола, її властивості.	2
8	Початки математичного аналізу. Границя функції. Нескінченно малі і їх основні властивості. Дві важливі границі. Порівняння нескінченно малих. Властивості еквівалентних нескінченно малих. Неперервність функції в	2

	точці і на проміжку. Точки розриву. Властивості функцій, неперервних на відрізку.	
9	Похідна, її геометричний, механічний та економічний зміст. Диференційованість функції. Диференціювання суми, добутку й частки. Диференціювання складеної функції. Похідні основних елементарних функцій. Диференціювання неявної і параметрично заданої функції	2
10	Диференціал функції, його геометричний зміст. Інваріантність форми диференціала. Похідні та диференціали вищих порядків. Основні теореми диференціального числення: теорема Ролля, Лагранжа, Коші. Правило Лопітала розкриття невизначеностей	2
11-12	Дослідження функцій. Екстремуми функції. Необхідні і достатні умови існування екстремуму. Опуклість і угнутість кривої, точки перегину кривої. Асимптоти кривої. Загальна схема дослідження і побудова графіка функції	4
13	Функції багатьох змінних. Означення функції двох та більшого числа змінних. Границя функції двох змінних. Частинні похідні. Повний приріст і повний диференціал. Диференціювання складеної функції.	2
14	Повна похідна. Повний диференціал складеної функції Диференціювання неявної функції. Частинні похідні та диференціали вищих порядків. Похідна за напрямом. Градієнт і його властивості.	2
15	Екстремуми функції багатьох змінних. Локальний екстремум. Умовний екстремум функції двох змінних.	2
16	Первісна функція і невизначений інтеграл. Властивості невизначеного інтеграла. Таблиця основних невизначених інтегралів. Метод безпосереднього інтегрування. Метод заміни змінної, або підстановки. Метод інтегрування частинами.	2
17	Розкладання правильного раціонального дробу на елементарні. Методи відшукування невизначених коефіцієнтів у розкладі раціонального дробу на елементарні. Інтегрування раціональних дробів.	2
18-19	Інтегрування тригонометричних функцій. Універсальна тригонометрична підстановка; інші підстановки. Інтегрування деяких ірраціональних функцій. Лінійні та квадратичні ірраціональності.	4
20	Визначений інтеграл та його властивості. Геометричний та економічний зміст визначеного інтегралу. Похідна від інтегралу зі змінною верхньою межею. Формула Ньютона – Лейбніця. Заміна змінної в визначеному інтегралі. Інтегрування частинами в визначеному інтегралі.	2
21	Невласні інтеграли з нескінченними межами інтегрування. Невласні інтеграли від необмежених функцій. Ознаки збіжності невластних інтегралів.	2
22	Застосування визначеного інтеграла. Обчислювання площі в прямокутних координатах, площі криволінійного сектора в полярних координатах. Довжина дуги кривої в декартових і полярних координатах Обчислення об'єму тіла по площам паралельних перерізів. Об'єм тіла обертання.	2
23	Звичайні диференціальні рівняння. Диференціальні рівняння першого порядку: поле напрямків і ізокліни. Інтегральні криві. Початкові умови і задача Коші.	2
24	Теорема існування і єдиності розв'язку. Частинний і загальний розв'язки і інтеграли звичайного диференціального рівняння.	2
25	Інтегрування рівнянь з відокремлюваними змінними. Інтегрування диференціальних рівнянь першого порядку. Рівняння Бернуллі	2
26	Загальна теорія лінійних диференціальних рівнянь. Структура загального	2

	розв'язку лінійного однорідного диференціального рівняння (ЛОДР) другого порядку. ЛОДР другого порядку зі сталими коефіцієнтами. Таблиця формул загального розв'язку ЛОДР другого порядку залежно від коренів характеристичного рівняння.	
27	Структура загального розв'язку неоднорідного лінійного диференціального рівняння. Лінійні неоднорідні диференціальні рівняння другого порядку зі сталими коефіцієнтами і спеціальною правою частиною.	2
28	Числові ряди. Збіжність ряду, сума ряду. Геометричний ряд. Властивості числових рядів. Необхідна умова збіжності. Гармонічний ряд.	2
29	Достатні ознаки збіжності рядів з додатними членами. Ознаки порівнянь. Ознака Даламбера. Ознака Коші з коренем. Інтегральна ознака Коші. Знакозмінні ряди. Абсолютна і умовна збіжність. Ознака Лейбніця збіжності знакопереміжного ряду.	2
30	Функціональні ряди. Поняття рівномірної збіжності. Властивості рівномірно збіжних рядів. Степеневі ряди. Теорема Абеля. Інтервал збіжності і радіус збіжності степеневих рядів. Властивості степеневих рядів. Ряди Тейлора і Маклорена. Основні розвинення функцій в ряд Маклорена. Застосування степеневих рядів до наближених обчислень. Інтегрування функцій і розв'язання диференціальних рівнянь за допомогою рядів.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Визначники їхні властивості і методи обчислення. Розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь за формулами Крамера.	1
	Матриці та дії над ними. Розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь методом оберненої матриці.	1
2	Розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь методом Гауса.	1
	Дії над векторами. Розкладення по базису. Скалярний добуток векторів. Векторний добуток векторів та мішаний добуток векторів.	1
3	Обчислення кутів між векторами, площ трикутників та об'ємів пірамід.	1
	Задачі на пряму.	1
4	Криві другого порядку. Задачі на коло і на еліпс. Задачі на гіперболу і параболу.	1
	Границя функції. Розкриття невизначеностей. Розкриття невизначеностей з використанням важливих границь і таблиці еквівалентних нескінченно малих величин. Знаходження точок розриву функції. Порівняння нескінченно малих величин.	1
5	Табличне диференціювання. Дотична і нормаль. Диференціювання складених та обернених функцій. Диференціал і його застосування. Диференціювання параметрично та неявно заданих функцій.	1
	Похідні вищих порядків. Правило Лопітала.	1
6	Дослідження функцій на зростання і спадання. Екстремум функції. Точки перегину. Асимптоти кривої. Побудова графіків функцій.	2
7	Функції декількох змінних. Область визначення й область значень. Частинний і повний приріст ФДЗ. Похідна зложеної функції двох змінних. Повна похідна.	1
	Похідна від функції двох змінних, заданої неявно. Повний диференціал зложеної функції. Частинні похідні вищих порядків. Скалярне поле.	1

8	Гradient і похідна за напрямом функції декількох змінних. Максимум і мінімум функції декількох змінних. Задачі на умовний екстремум. Метод найменших квадратів для визначення коефіцієнтів лінійної і квадратичної емпіричних функцій.	2
9	Табличне інтегрування. Інтегрування підстановкою і частинами. Інтегрування найпростіших раціональних дробів.	1
	Комплексні числа. Розкладення раціональних дробів у суму найпростіших. Інтегрування раціональних дробів.	1
10	Інтегрування тригонометричних функцій. Інтегрування ірраціональних функцій.	1
	Обчислення визначених інтегралів.	1
11	Обчислення невластних інтегралів, дослідження збіжності.	1
	Обчислення площ плоских фігур. Обчислення об'ємів тіл обертання і довжини дуги.	1
12	Диференціальні рівняння першого порядку. Інтегрування рівнянь з відокремлюваними змінними та однорідних рівнянь.	2
13	Лінійні диференціальні рівняння першого порядку і рівняння Бернуллі.	2
14	Інтегрування лінійних однорідних ДР із сталими коефіцієнтами. Лінійні неоднорідні диференціальні рівняння із сталими коефіцієнтами і спеціальною правою частиною.	2
15	Метод варіації довільних сталих.	2
16	Числові ряди, перевірка необхідної умови збіжності Дослідження збіжності числових рядів.	2
17	Дослідження збіжності числових знакопереміжних рядів. Теорема Лейбниця.	2
18	Степеневі ряди. Відшукання інтервалу і радіусу збіжності. Розвинення функцій в степеневий ряд.	2
19	Застосування рядів до обчислення значень функцій. Застосування рядів до інтегрування функцій. Інтегрування ЗДР з допомогою рядів.	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	14
2	підготовка до контрольних заходів	15
3	виконання індивідуального завдання	15
4	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	14
	1. Нормальне рівняння площини; загальне рівняння; рівняння у відрізках на координатних осях; рівняння площини, що проходить через дану точку, через три дані точки.	2
	2. Поверхні другого порядку.	2
	3. Метод найменших квадратів відшукання коефіцієнтів лінійної емпіричної функції.	2
	4. Інтегралі, що містять у знаменнику квадратний тричлен. Комплексні числа і дії над ними. Розкладання многочлена на	4

	множники.	
	5.Тригонометричні підстановки при інтегруванні квадратичних ірраціональностей.	2
	6.Геометричні застосування подвійного інтегралу.	1
	7.Метод варіації довільних сталих (метод Лагранжа).	1
5	підготовка до екзамену	30

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Використовуються такі методи контролю: усний контроль, письмовий (виконання індивідуальних завдань, виконання контрольної роботи поточного контролю), тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

- з окремих змістових модулів (виконання індивідуальних завдань, виконання поточних контрольних робіт, поточного контролю, тощо)

Загальна оцінка поточного контролю становить 100 балів і є середнім арифметичним між оцінкою з практичної частини курсу, яка становить 100 балів, та оцінкою теоретичного опитування (100 балів).

– Бали оцінки теоретичного опитування складаються з оцінок, отриманих студентом за відповіді на 4 питання, кожна з яких дає 25 балів.

– Бали нараховуються таким чином:

– у випадку правильної відповіді на теоретичне питання нараховується 21-25 балів (в залежності від ступеня обґрунтування);

– при неповній відповіді на теоретичне питання (відсутність доведення теорем, недовершеність формальних перетворень, відсутність пояснень та ін.) нараховується 10-20 балів;

– за формальну відповідь, надану за допомогою додаткових питань нараховується 1-9 балів;

– Оцінка за практичну частину курсу становить 100 балів, які нараховуються за виконання індивідуальних завдань та контрольної роботи.

– Індивідуальні завдання – 40 балів;

– у випадку правильного розв'язання завдання надається 30-40 балів (в залежності від ступеня теоретичного обґрунтування та наданих пояснень);

– при розв'язанні завдань з незначними помилками надається 16-29 балів (в залежності від кількості помилок та їх впливу на кінцевий результат);

– у випадку розв'язання завдань, яке містить грубі помилки, що свідчать про неповне розуміння матеріалу, надається 1-15 балів (в залежності від здатності студента виправити основні помилки);

– у випадку повної відсутності розв'язання завдання студент отримує 0 балів.

– Контрольна робота – 60 балів.

Поточні контрольні роботи:

Контрольна робота № 1 оцінюється в 60 балів і містить одне теоретичне питання 1) - 12 балів, та чотири практичних: завдання 2) - 8 балів, два практичних завдання 3), 4) - по 14 балів і 5) -12 балів.

При оцінюванні теоретичного питання бали нараховуються таким чином:

– у випадку правильної відповіді на теоретичне питання 1) нараховується 10-12 балів (в залежності від ступеня обґрунтування);

– при неповній відповіді на теоретичне питання (відсутність доведення теорем,

недовершеність формальних перетворень, відсутність пояснень та ін.) нараховується 1-9 балів;

- у випадку повної відсутності відповіді студент отримує 0 балів.

При оцінюванні практичних завдань бали нараховуються таким чином:

- у випадку правильного розв'язання завдання 3) або 4) надається 12-14 балів (в залежності від ступеня теоретичного обґрунтування та наданих пояснень);

- при розв'язанні завдань 3) або 4) з незначними помилками надається 8-11 балів (в залежності від кількості помилок та їх впливу на кінцевий результат);

- у випадку розв'язання завдань 3) або 4), яке містить грубі помилки, що свідчать про неповне розуміння матеріалу, надається 1-7 балів;

- у випадку правильного розв'язання завдання 2) або 5) надається 6-8 або 9-12 балів (в залежності від ступеня теоретичного обґрунтування та наданих пояснень), відповідно;

- при розв'язанні завдань 2) або 5) з незначними помилками надається 3-5 або 6-8 балів (в залежності від кількості помилок та їх впливу на кінцевий результат), відповідно;

- у випадку розв'язання завдань 2) або 5), яке містить грубі помилки, що свідчать про неповне розуміння матеріалу, надається 1-2 або 1-5 балів;

- у випадку повної відсутності розв'язання завдання студент отримує 0 балів.

Контрольна робота № 2 оцінюється в 60 балів.

Теоретичне тестове питання – 12 балів, всі інші завдання (шість) – по 8 балів.

При оцінюванні теоретичного питання бали нараховуються таким чином:

- у випадку правильної відповіді на теоретичне питання 1) нараховується 12 балів;

- у випадку неправильної відповіді студент отримує 0 балів.

При оцінюванні практичних завдань бали нараховуються таким чином:

- у випадку правильного розв'язання завдання надається 6-8 балів (в залежності від ступеня теоретичного обґрунтування та наданих пояснень);

- при розв'язанні завдань з незначними помилками надається 3-5 балів (в залежності від кількості помилок та їх впливу на кінцевий результат);

- у випадку розв'язання завдань, яке містить грубі помилки, що свідчать про неповне розуміння матеріалу, надається 1-2 балів (в залежності від значущості помилки);

- у випадку повної відсутності розв'язання завдання студент отримує 0 балів.

Контрольна робота № 3 містить одне теоретичне питання 1) (12 балів), два практичних завдання 2), 3) по 6 балів та чотири завдання по 9 балів і оцінюється в 60 балів.

При оцінюванні теоретичного питання бали нараховуються таким чином:

- у випадку правильної відповіді на теоретичне питання 1) нараховується 12 балів;

- у випадку неправильної відповіді студент отримує 0 балів.

При оцінюванні практичних завдань бали нараховуються таким чином:

- у випадку правильного розв'язання завдання 2) або 3) надається 4-6 балів та для решти завдань 7-9 балів (в залежності від ступеня теоретичного обґрунтування та наданих пояснень);

- при розв'язанні завдань з незначними помилками надається 2-3 або 4-6 балів (в залежності від кількості помилок та їх впливу на кінцевий результат), відповідно;

- у випадку розв'язання завдань, яке містить грубі помилки, що свідчать про неповне розуміння матеріалу, надається 1-2 або (1-3) балів (в залежності від значущості помилки), відповідно;

- у випадку повної відсутності розв'язання завдання студент отримує 0 балів.

Контрольна робота № 4. Оцінка за контрольну роботу становить 60 балів.

Кожний варіант контрольної роботи містить 4 практичних завдання.

Задачі оцінюються таким чином: 1) та 3) по 10 балів, 2) та 4) по 20 балів.

Бали нараховуються:

- за отримання правильного загального розв'язку завдань 1) та 3) нараховується 8-10 балів в залежності від повноти наданих пояснень та обґрунтувань;
- за отримання правильного частинного розв'язку завдань 2) та 4) нараховується 16-20 балів в залежності від повноти наданих пояснень та обґрунтувань;
- за наявності дрібних помилок у розрахунках нараховується 5-7 балів для кожного розв'язку в 1), 3) та 10 – 15 балів для кожного розв'язку в 2), 4) в залежності від кількості помилок;
- за часткове розв'язання або наявність грубих помилок, що свідчать про неповне розуміння матеріалу, нараховується 1 - 4 бали для кожного розв'язку в 1), 3) та 1 – 9 балів для кожного розв'язку в 2), 4) в залежності від кількості правильно виконаних обчислень або перетворень;
- при повній відсутності відповіді студент отримує 0 балів.

- екзамену

Оцінка за екзамен - 100 балів.

Екзаменаційний білет містить 4 питання: 2 з теоретичного матеріалу курсу та 2 практичних завдання, які оцінюються 25 балами.

Бали нараховуються таким чином:

за теоретичне питання

- у випадку правильної відповіді на теоретичне питання нараховується 22-25 балів (в залежності від ступеня обґрунтування);
  - при неповній відповіді на теоретичне питання (відсутність доведення теорем, недовершеність формальних перетворень, відсутність пояснень та ін.) нараховується 12-21 балів;
  - за формальну відповідь, надану за допомогою додаткових питань нараховується 1-11 балів;
  - у випадку повної відсутності відповіді на теоретичне питання студент отримує 0 б.
- за практичне завдання
- у випадку правильного розв'язання задачі нараховується 22-25 балів (в залежності від ступеня теоретичного обґрунтування та наданих пояснень);
  - за правильне розв'язання задачі без теоретичного обґрунтування та пояснень надається 18-21 балів (в залежності від логічності наведених обчислень);
  - за в цілому правильне розв'язання задачі без теоретичного обґрунтування та пояснень надається 10-17 балів (в залежності від кількості припущених помилок);
  - у випадку відсутності правильного розв'язання задачі (при наявності вірних формул), або допущених в розв'язку грубих помилок, нараховується 1-9 балів (в залежності від кількості помилок, або виконаних розрахунків, побудов та ін.);
  - у випадку повної відсутності розв'язку задачі студент отримує 0 балів.

- **Порядок зарахування пропущених занять** – пропущена за будь-яких причин лекція повинна бути відновлена в конспекті та пред'явлена лекторові, а відповідний матеріал мусить бути вивчено, а також захищено під час бесіди з викладачем. Пропущене за будь-яких причин практичне заняття повинно бути відновлено в конспекті та пред'явлено викладачеві, а відповідні задачі мусять бути розібрані, а їх розуміння захищено під час бесіди з викладачем.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Высшая математика для экономистов. Под ред. Н.Ш. Кремера, М: Банки и биржи, 1997.
2. Пискунов Н.С. Дифференциальное и интегральное исчисление. т.1, М.: Наука, 1985

3. Пискунов Н.С. Дифференциальное и интегральное исчисление. т.2, М.: Наука, 1978
4. Овчинников П.П. та ін. Вища математика: Підручник. У 2 ч. Ч. 1.- К.: Техніка, 2000.
5. Овчинников П.П. та ін. Вища математика: Підручник. У 2 ч. Ч. 2.- К.: Техніка, 2000.
6. Минорский В.П. Сборник задач по высшей математике. М.: Наука, 1978
7. Ефимов Н.В. Краткий курс аналитической геометрии. М.: Наука, 1969, 272 стр.
8. Привалов И.И. Аналитическая геометрия, М.: Наука, 1961
9. Данко П.Е., Попов А.Г., Кожевникова Т.Я. Высшая математика в упражнениях и задачах. ч.1, М.: Высшая школа, 1997
10. Данко П.Е., Попов А.Г., Кожевникова Т.Я. Высшая математика в упражнениях и задачах. ч.2, М.: Высшая школа, 1997
11. Вища математика / Кулініч Г.Л., К.: Либідь, 1996
12. Самойленко А.М., Кривошея С.А., Перестюк М.О. Диференціальні рівняння у прикладах і задачах, К.: Вища школа, 1994
13. Сборник задач по математике для вузов. Специальные разделы математического анализа, М.: Наука, 1981

Допоміжна

1. Бугров Я.С., Никольский С.М. Элементы линейной алгебры и аналитической геометрии, М.: Наука, 1980
2. Бугров Я.С., Никольский С.М. Дифференциальное и интегральное исчисление. т.2, М.: Наука, 1990
3. Бугров Я.С., Никольский С.М. Дифференциальные уравнения. Кратные интегралы. Ряды. Функции комплексного переменного, М.: Наука, 1981
4. Запорожец Т.И. Руководство к решению задач по математическому анализу, М., Высшая школа, 1961
5. Каплан А.А. Практические занятия по высшей математике. ч.1-ч.5, "ХГУ", Харьков, 1972
6. Сборник задач по математике для вузов. Специальные разделы математического анализа.- М.: Наука, 1981.
7. Сборник задач по математике для вузов. Специальные курсы.(под ред. А.В. Ефимова).- М.: Наука, 1984.
8. Тичинін В.А., Долгова І.М. Підготовка та розробка дидактичного забезпечення курсу "Вища математика для спеціальності менеджмент" для дистанційної форми навчання Дніпропетровськ: ПДАБА, 2005.
9. Тичинін В.А. Методичні вказівки для самостійного вивчення розділу «Невласні інтеграли першого і другого роду їх обчислення і застосування» дисципліни «Вища математика» для студентів першого курсу економічних спеціальностей. Дніпропетровськ: ДВНЗ ПДАБА, 2014. – 1 др. Арк.
10. Тичинін В.А., Долгова І.М., Овчинникова Н.П. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Вища математика» (розділ «Застосування визначеного інтегралу») для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» заочної форми навчання. – Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2018. – 14 с.
11. Долгова І.М., Задорожня Т.Є. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Вища математика» (розділи «Лінійна алгебра. Векторна алгебра. Аналітична геометрія») для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання Дніпропетровськ: ДВНЗ ПДАБА, 2014, – 15 с.
12. Левкович О.О., Задорожня Т.Є: Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Вища математика» (розділ «Ряди Фур'є») для іноземних студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. . – Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2019. 12 с.

12. INTERNET- РЕСУРСИ

1. Тичинін В.А., Долгова І.М. Підготовка та розробка дидактичного забезпечення курсу “Вища математика для економічних спеціальностей” для дистанційної форми навчання. Дніпропетровськ: ПДАБА, 2004.
2. <http://eqworld.ipmnet.ru/ru/library/bookrefs/ref-npde.htm>
3. http://ihtik.lib.ru/2012.03_ihtik_mathematic/
4. <http://www.e-booksdirectory.com/physics.php>
5. <http://eqworld.ipmnet.ru/ru/library/bookrefs.htm>
6. <http://bookash.pro/ru/t/Высшая+математика/>
7. <https://www.yakaboo.ua/knigi/uchebnaja-literatura-pedagogika/studentam-i-aspirantam/matematika/vysshaj-matematika.html>
8. <https://alleng.org/edu/math9.htm>
9. <https://www.for-stydents.ru/matematika/uchebniki/>

Розробник _____ (В. А. Тичинін)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Г. В. Ползікова)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри

Вищої математики

Протокол від « 10 » 10 2019 року № 3